

Företagspolitiskt program

2007

Sfp:s företagspolitiska program

1. Lönsamma företag är grunden för vårt välstånd

Företagsverksamheten är grunden för vårt välstånd, såväl när det gäller skatteinkomster som sysselsättning. Vi bör verka för att göra förutsättningarna för företagandet bättre. Målsättningen är ett företagsamhälle med livskraftiga och lönsamma företag. 62 procent av företagens totala arbetsstyrkan jobbar i de små och medelstora företagen. Sedan år 1995 har 75 procent av de alla nya arbetsplatserna uppstått i de här företagen.

Det finns 232 000 företag i Finland. Mer än hälften av företagen är enpersonsföretag. Enligt EU-standard definieras företag med färre än 10 anställda som mikroföretag, med 10–50 anställda som småföretag och företag med 51–250 anställda som medelstora företag.

Tillväxtpotentialen i skapandet av nya arbetsplatser ligger särskilt i kategorin små- och medelstora företag, varför deras verksamhetsförutsättningar bör ägnas särskild uppmärksamhet.

2. Vi behöver fler företagare – gör företagandet attraktivare

Det behövs en förändrad syn på företagande. Företagande bör inte uppfattas som en motsats till lönearbete. Företagande och lönearbete skall kunna överlappa och förekomma turvis under en individs arbetskarriär, vilket bör beaktas då man utvecklar de sociala förmånerna.

Tröskeln att bli företagare är fortsättningsvis för hög. I dagens läge försämrans en persons socialskydd för mycket om han eller hon, från att ha varit anställd, blir företagare. Trots att företagarnas socialskydd har förbättrats en del under de senaste åren finns det mycket att göra innan företagarens situation motsvarar löntagarens. Förbättringar i företagarens sociala trygghet behövs ännu gällande ersättning vid sjukdom, föräldraskap, arbetslöshetsskydd och pension.

En företagares familjemedlem som är löntagare skall åtnjuta samma rätt till utkomststöd som andra löntagare.

Då någon blir företagare är den första frågan hur verksamheten skall finansieras i startskedet. Det kan ta tid innan företaget får intäkter och positiva kassaströmmar. En god affärsidé räcker dock sällan till lån utan realsäkerheter. Riskfinansieringen för företag i olika utvecklingsskeden bör utvecklas. Förbättringar behövs i koordineringen mellan de olika instanser som tillhandahåller start- och riskfinansiering. Detsamma gäller sakkunskapen i bedömningen av affärsidéers gångbarhet.

Myndighetspålagorna för företagen ökar hela tiden. För mycket av företagarnas tid går åt till byråkrati. Beskattning och arbetslagstiftning är svårtolkade helheter som det är svårt att klara av utan specialutbildning och experter. Detta är speciellt resurskrävande för små- och medelstora företag, lagstiftningen bör i större grad beakta verkligheten i denna företagskategori. Små företag behöver enkla spelregler.

Företagsinkubatorerna spelar en viktig roll med heltäckande rådgivning i företagets initialskede, dessa har också en central position i främjandet av akademiskt företagande.

Det skall löna sig att vara företagare, förhållandet mellan risk och förtjänst bör vara i bättre balans. Aktiebolag är den enda bolagsformen där man kan ha en skild ekonomi för bolaget och familjen.

Åtgärder för att göra företagandet mera attraktivt

- Attitydfostran gällande företagande och företagandets betydelse för samhället – företagandet och företagsamhet beaktas inom utbildningen, och redan i den grundläggande utbildningen.
- Fortsätt att förbättra företagarnas sociala trygghet.
- Utveckla företagsfinansieringen för företag i olika utvecklingsskedet, såsom start- och riskfinansiering.
- Förbättra koordineringen mellan de instanser som tillhandahåller start- och riskfinansiering.

- Statliga resurser borde användas för att utveckla, speciellt för småföretag avsedda, förmånliga garantiinstrument och lättillgänglig riskfinansiering. Det behövs flere alternativ än vad det finns nu.
- En förenkling av byråkratin bör verkställas utan större belastning för samhällsekonomin enligt ”allt i en lucka” principen.
- Företagsrådgivningen bör utvecklas genom att förbättra samarbetet mellan olika aktörer inom området.

3. Beskattning

En person som äger, eller är delägare i ett företag ser sin skattebörda som en helhet omfattande alla de skatter han betalar. Enligt kapital- och förmögenhetsbeskattningsreformen från år 2004 kan dividend lyftas från icke börsnoterade bolag med enkel beskattning till en viss nivå. En lindring av dividendbeskattningen är eftersträvsvärd, inte minst med tanke på att trygga det inhemska ägandet. Den sammanlagda beskattningen sjönk i reformen 2004 en aning genom att samfundsbeskattningen sänktes. Däremot skärptes beskattningen för företag med stor företagsförmögenhet samt för små och kapitalfattiga aktiebolag.

Karaktäristiskt för det finska skattesystemet är den progressiva beskattningen av löneinkomster. Den stränga marginalbeskattningen och de höga socialskyddsavgifterna sänker intresset speciellt för lågavlönade jobb. En lindring av inkomstskatterna

minskar även företagarnas skattebörd. År 2004 beskattades 80 procent av företagarnas inkomster enligt inkomstbeskattningen. Företagens konkurrenskraft ökar om inkomstskatterna minskas.

Skattelagstiftningen har blivit en paragrafdjungle. Vanliga företagare kan inte hålla reda på undantag och särbestämmelser, de flesta är i behov av experthjälp. Det är en dålig utveckling att skattelagstiftningen blivit så invecklad att experthjälp behövs för att förstå den.

4. Livskraftiga företag – livskraftig kommun

I framtiden formas näringspolitiken i en verksamhetsmiljö som i väsentlig grad skiljer sig från tidigare. Det sker en stark omvälvning som berör Finlands kommun- och tjänstestruktur. En omvärdering av kommunernas roll som organisatörer, finansierare och producenter av tjänster bör ske för att behövliga reformer skall kunna genomföras.

Kommunerna är betydande aktörer på den inhemska marknaden. År 2003 var kommunernas totala driftskostnader cirka 29 miljarder euro, i vilket ingick över 10 miljarder för inköp av produkter och tjänster. Under de kommande åren ökar särskilt köp av tjänster.

Detta fungerar som en hävstångseffekt speciellt för nya företag där första kunden ofta är en allmännyttig organisation. Kommu-

terna har i detta sammanhang genom sina val möjlighet att stöda lokala företagare.

Vid offentlig upphandling bör man se till helhetsnyttan. Man skall inte se sig blind på priset. En alternativkostnad kan vara arbetslöshet i den egna kommunen. Kommunala bolag deltar ofta i offerttävlingar utan moms, där privata företag bör offerera med moms. Detta snedvrider konkurrensen.

Åtgärder

- Kommunerna skall ha ett aktuellt näringspolitiskt program som uppgörs och uppdateras i samråd med det lokala näringslivet.
- Ett system med förhandsuppskattning av de kommunala beslutens inverkan på företagets verksamhet bör införas.
- En företagsvänlig näringspolitik är ägnad att ge kommunen en positiv image och erbjuda en möjlighet att utveckla alternativa produktionskoncept för tjänster.
- Utvecklandet av näringslivet i en region kräver bra kommunikationer.
- Tidsenliga järnvägsförbindelser bör finnas till alla landskapscentra. Vasa, som är det enda landskapcentret i Finland utan elektrifierad järnväg, bör anslutas till det landsomfattande elektrifierade järnvägsnätet.
- Små företag skall ges möjlighet att komma med anbud. Upphandling i form av för stora helheter resulterar i ett ensidigt utbud som kan bidra till utarmning av landsbygden

5. Underlättande av generationsskiften och ägarbyten

Åldersstrukturen i Finland är sådan att vi behöver tiotusentals nya företagare enbart för att hålla i drift de företag som redan finns. Allt fler företag upphör utan att det finns en efterföljare. Det är av synnerlig vikt att rekrytera individer till företagare.

Vid ägarskiften borde man även i beskattningen beakta situationer då företagsförmögenhet överförs i samband med vanliga företagsaffärer, t.ex. då en anställd inom företaget tar över verksamheten. Dylika affärer borde beskattas lindrigare. En lindring av, eller befrielse från beskattningen kunde gälla såväl stämpelskatt som försäljarens överlåtelsevinst i högre grad än hittills. Genom dylika åtgärder kunde man sänka det totala priset på företagsaffären och göra det lättare att ordna finansieringen.

Åtgärder för att göra ägarbyten lättare

- Utveckling av rådgivningstjänsterna för generationsskifte är angeläget då antalet företag som står inför generationsskifte ökar (c 8000 företag per år under den närmaste framtiden)
- Slopande av arvs- och gåvoskatten

6. Företagens internationalisering samt befrämjande av exporten

Att främja företagens tillväxt och internationalisering är aktiv arbetskraftspolitik. Att bege sig ut på den internationella marknaden är en naturlig del av företagens tillväxtpolitik. Då företag ger sig ut på nya marknader är de största problemen att hitta distributionskanaler och utländska samarbetspartners. Finland har ett utvecklat rådgivningssystem för att hjälpa företag i olika faser av internationaliseringsprocessen. Företagen känner dock inte speciellt bra till utbudet och det finns brister i samarbetet mellan rådgivningsorganisationerna.

Åtgärder

- Samarbetet mellan de olika offentligt finansierade organisationerna som befrämjar internationalisering bör utvecklas.
- Få mera investeringar till Finland bl.a. genom att skapa ett attraktivt företagsklimat
- Ökade anslag i statsbudgeten för befrämjande av export, speciellt gällande internationaliseringsstöden till enskilda företag och företagsgrupper.
- Finansieringen för företagens internationalisering bör utvecklas
- Åtgärder för att öka serviceexporten.

7. Företagsfostran och företagsutbildning

Företagsfostran skapar grunden för en ny form av företagsamhet och företaganda. I en situation då tusentals företag står inför generationsväxling under de närmaste åren är det ännu viktigare än förr att garantera företagsverksamhetens kontinuitet. Verksamhetsmiljöns snabba förändring ställer höga krav på tillgången av yrkeskunnig arbetskraft.

I både grundskolans och gymnasiet undervisningsplaner ingår grunderna för företagsamhet. Fr.o.m. år 2006 kommer alla grundskolor och gymnasier att i praktiken gå in för undervisning i företagsfostran. Företagsamheten kommer att inkluderas i olika läroämnen som en ämnesshelhet. Yrkesutbildningen har redan tidigare inkluderat företagsamhet i examina. I yrkesutbildningen för vuxna krävs arbetspraktik i företag. Yrkehögskolorna har förbundit sig att ge undervisning i företagsamhet. I ett flertal utbildningsprogram är studier i företagsamhet obligatoriska. Universitetets satsning på undervisning i företagsamhet samt forskning i ämnet är i stark tillväxt. Företagarexamen är en bra utbildningsform för att lära sig företagarfärdigheter.

I Finland är det ett självändamål att skaffa sig en akademisk slutexamen. Samtidigt är det brist på personer med yrkesutbildning. Om inte utbildningen möter marknadens behov är resultatet arbetslöshet. Akademiskt företagande bör främjas för såväl kvinnor om män.

Åtgärder

- Företagsamhet skall inkluderas i de lokala undervisningsplanerna.
- Lärarna skall ges förutsättningar att ta del av fortbildning i företagsamhet.
- Som en del av kommunens näringspolitik bör förutsättningar skapas för företagen att uppdatera sitt eget kunnande.

8. Arbetsmarknadspolitiken

Företag skapar arbetsplatser om de är framgångsrika och konkurrenskraftiga. Tröskeln att anställa en person i ett småföretag är hög. Samtidigt som det finns arbetslösa finns det ett stort behov av personal i företagen. Problemet med att få personal är speciellt stort på landsbygden samt utanför tillväxtcentra. Det behövs en bättre anpassning av yrkesutbildning för att motsvara behovet på arbetsmarknaden.

Med sina över 90 000 medlemmar borde Företagarna i Finland vara en självklar part i de inkomstpolitiska förhandlingarna vid sidan av Näringslivets Centralförbund (EK) och fackföreningsrörelsen.

Åtgärder

- Företagarna i Finlands representanter ges rätt att delta i de inkomstpolitiska förhandlingarna och beslutsprocessen gällande löner, skatter, arbetsgivaravgifter, anställningsskydd, arbetspensioner m.m. på samma villkor som företrädarna för storföretagen och arbetstagarerna.

